

Octubre salat

La setmana passada s'inaugurava l'Espai Illes Balears a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània de València, una "petita ambaixada" que aspira a escurçar distàncies en la fragmentació cultural del país.

Hi havia gent, moltíssima gent, tenint en compte que es tractava d'un dimecres al captard. Però l'ocasió bé s'ho mereixia. S'inaugurava a l'Octubre Centre de Cultura Contemporània de València (OCCC) l'Espai Illes Balears, una iniciativa promoguda per la Conselleria d'Educació i Cultura de les Illes i Acció Cultural del País Valencià (ACPV) que vol ser, segons la carta de presentació, "un lloc de diàleg i d'intercanvi d'experiències culturals i socials, un espai per a facilitar la difusió, la producció i l'intercanvi cultural, destinat a la modernització del país i a transcendir qualsevol limitació geogràfica". L'Espai Illes Balears ha de servir per a "omplir un forat", segons opinava amb menys grandiloquència però amb molt més pragmatisme una entusiasmada

Esperança Camps. L'escriptora menorquina, establerta a València, era una de tantes persones (ben bé unes 400) que s'arribà al bell mig de la ciutat per presenciar el naixement d'una proposta que portarà fins al País Valencià tot d'actes fets a les Balears, des d'actuacions musicals a presentacions literàries (vegeu quadre a sota).

L'Espai Illes Balears vol ser "una petita ambaixada", segons que va destacar Bartomeu Llinàs, conseller d'Educació i Cultura de les Illes durant la inauguració. La iniciativa "obrirà nous camins i perspectives en l'obligada entesa dels territoris que, més enllà de credos i ideologies, compartim una mateixa llengua i llaços comuns", explicava Llinàs, mentre un parell de metres més enllà la mallorquina Miquela Lladó s'aclaria la veu per captivar el públic amb un reci-

PRATIS I CAMPS

PRATIS I CAMPS

1. Miquela Lladó embruixa el públic amb la seua veu. **2.** La cultura, amb sobressada i ensaimada, entra molt més bé. Una imatge del vestíbul de l'Octubre durant l'acte, al qual assistiren més de 400 persones. **3.** Eliseu Climent pren la paraula.

L'Octubre, de gom a gom, amb motiu de la inauguració de l'Espai Illes Balears.

“Un espai per a l’intercanvi, l’equilibri i la concòrdia”

Bartomeu Llinàs, conseller d’Educació i Cultura de les Illes Balears

—Com neix aquesta iniciativa?

—Arran de l’experiència i dels bons resultats de l’Espai Mallorca de Barcelona, i continuant amb l’impuls de la Conselleria d’Educació i Cultura per a la projecció exterior dels creadors de les Illes Balears, vàrem pensar que el centre Octubre de València seria una plataforma excel·lent per a fer conèixer els productes culturals de les Illes. D’aquesta manera, i conjuntament amb el centre, vam acordar una col·laboració que ens permetia de comptar amb els espais adequats, com ara aquest de l’Octubre de València, per divulgar, mitjançant una programació estable, la nostra realitat cultural. Des del primer moment vam tenir clar, tant a la conselleria com a l’Octubre, que el cèntric edifici valencià era un espai idoni per a la promoció de la cultura de les Illes Balears.

—Què és l’Espai Illes Balears? Amb quina concepció s’ha creat?

—L’objectiu d’aquesta iniciativa és fer conèixer al públic valencià l’oferta literària, teatral, musical i d’arts plàstiques de les Illes Balears, i proporcionar alhora als artistes illencs nous escenaris on puguin presentar la seva feina.

Aquest propòsit s’inclou dins les competències de la Conselleria d’Educació i Cultura d’afavorir la promoció i la difusió exterior dels creadors balears, i amb el de l’OCCC d’esdevenir una petita ambaixada cultural de les Illes a València. Volem deixar

clar que l’Espai Illes Balears és, per damunt de tot, un espai per a l’intercanvi, l’equilibri i la concòrdia.

—Quin resultat ha donat fins ara l’Espai Mallorca a Barcelona?

—L’any 1998, l’Espai Mallorca de Barcelona obria les portes amb l’aspiració de convertir-se en un centre per a la difusió i la promoció de la cultura de les Illes Balears a Catalunya. Deu anys després s’ha consolidat com un espai cultural de referència i ha esdevingut una peça fonamental a la ciutat per a la projecció exterior de les manifestacions associades al món de la creació de les Illes Balears. Prova d’això són els més de 20.000 visitants que han pogut gaudir d’alguna de les activitats que s’hi han organitzat.

Així mateix cal destacar la tasca divulgadora que al llarg d’aquests anys s’han dut a terme des de la llibreria i l’espai de consulta del centre.

En aquest sentit estic convençut que l’Espai Illes Balears del Centre Octubre tindrà la mateixa repercussió positiva i contribuirà a l’esmentat objectiu de difondre la nostra cultura.

—Per què és tan important per a les Illes disposar d’aquest Espai a València?

—Tenint en compte les nostres competències en matèria de projecció exterior i la feina que la Conselleria d’Educació i Cultura duu a terme per tal de consolidar, reforçar i ampliar els canals d’intercanvi amb més reali-

tal de poemes cantats (“és la primera volta que actuo a València, si bé tenc bons amics folkloristes que m’han ensenyat molt”, confessà després). Abans de la lírica, o precisament com a prelude de la lírica, prengué la paraula Eliseu Climent, amfitrió per a l’ocasió del govern balear. El president d’ACPV va insistir en la transcendència que

per al conjunt de la cultura catalana té l’obertura de l’Espai Illes Balears a València. “Cal traure’s del cap que som una cultura petita”, va reclamar. “Som tan importants com Grècia, Bèlgica o Portugal. Un altra cosa és que siguem un país esquarterat. Hem estat reclosos en guetos autonòmics. I això cal reconsiderar-ho perquè, o anem tots junts

i articlem un mercat per als nostres escriptors, artistes, músics... o ens convertirem en una cultura subsidiària.” Encara hi hagué temps per a algunes referències al passat comú (el parlar salat a Tàrbena, el diccionari català-valencià-balear d’Alcover i Moll, el paper de Marià Aguiló en la Renaixença valenciana), però, tal com van

tats culturals, estam convençuts que l'OCCC esdevindrà un ambaixador cultural de les Illes a València.

—Penseu que som conscients de la qualitat i el potencial cultural que tenen les propostes fetes en català?

—En el cas de les Illes, som ben conscients del potencial i de la qualitat dels nostres artistes i creadors. Per aquest motiu, la conselleria dóna un gran impuls a la projecció exterior de la cultura, a fi d'obrir nous canals d'intercanvi que afavoresquin un coneixement més ampli d'allò que es fa a les Balears. Aquesta política és la que ens ha dut a tancar aquest acord amb l'OCCC. Evidentment, aquesta acció constitueix també una iniciativa que permetrà de reforçar els vincles entre tots dos territoris, utilitzant com a nexa comú la nostra cultura i les nostres manifestacions artístiques.

—Avui s'ha presentat l'Espai. I amb vista al futur?

—De moment, ja hem fet la passa primera i més important, que és obrir un nou canal per a la difusió i la promoció de la cultura balear a València i difondre les propostes dels creadors de les Illes. La següent serà fer de l'Octubre un centre de referència i de difusió de la nostra cultura, tal com ja passa a l'Espai Mallorca de Barcelona. A més, s'ha de tenir en compte que l'Octubre disposa d'una xarxa d'una vintena d'espais distribuïts per tot el País Valencià, cosa que, sens dubte, beneficiarà l'objectiu últim de la iniciativa, que és divulgar la rica i variada oferta cultural de les Illes Balears.

Eliseu Climent amb Bartomeu Llinàs, Pere Joan Martorell, director general de Cultura del govern balear, i Josefina Ramis, consellera de Joventut del Consell de Mallorca.

coincidir a dir Climent i Llinàs, l'acte de dimecres mirava sobretot "al futur".

"És molt bo que disposem d'aquest espai", reblava des de les files de darrere Joana Maria, una mallorquina que es va traslladar a València fa quaranta anys per estudiar matemàtiques i s'hi va quedar. Ara bé, "aquestes coses no les hauria de promoure Acció Cultural, sinó

les institucions valencianes, però...", es lamentava.

No era l'únic lament de la nit. "Estem encantats que avui s'inaugure l'Espai Illes Balears", explicava Enriqueta Matallí, que havia vingut fins a l'Octubre amb el seu marit, "però ens ha faltat la sobrassada i l'ensaïmada!", afegia. Al final hi hagué sobrassada i ensaïmada,

i olives i ametlles, i formatge i botifarons. I fins i tot herbes. Al cap i a la fi, com deia després un home de mitjana edat a la seua acompanyant mentre atansava una coqueta, "construir el país està molt bé, però si es fa amb la panxa plena és molt millor".

Violeta Tena